

SÜT SIĞIRCILIĞINDA SAĞIMIN TEKNİKLERİ VE ÖNEMİ

Süt siğirciliğinde, fazla miktarda ve kaliteli süt elde edilmesi amaçlanır. Süt; buzağılamadan sonra meme içinde oluşup, depolanan ve sağılmak suretiyle alınan bir maddedir. Sütün, memeye zarar vermeden alınması gerekir. Eğer sağım uygun bir şekilde yapılmaz ise, hem alınan süt miktarı azalır, hem de meme hastalıkları oluşur. Bu da karı azaltır.

YÜKSEK KALİTELİ SÜT ÜRETİMİ : Hayvanınız temiz ve sağlıklı ise, sağıcı temiz ve sağlıklı ise, sağım yeri ve sağım aletleri temiz ise, sağılan süt serin tutulur ve toplama yerine çabuk ulaştırılırsa, sağlıklı süt elde edersiniz.

SÜT KALİTESİNİ ETKİLEYEN FAKTÖRLER

- Mikrop sayısı fazla olan süt düşük kalitelidir. Bazı mikroplar asit üretir. Bu asit sütü ekşitir.
- Bazı mikroplar sütün besin içeriğini azaltır. Bazı mikroplar ise sizi hasta edebilir.

SAĞIM TEKNİKLERİ

Süt siğirciliğinde genel olarak 12 saat aralıklarla 2 sağım uygulanır. Memesinden süt akıtan veya kendi memesini emen inekler günde 3-4 kez sağılabilir. **Sağıma başlamadan önce şunlar yapılmalıdır:** Meme uygun şekilde uyarılarak sütün indirilmesi sağlanmalıdır. Bu uyarı; memenin yıkanıp kurulanması, sağımçı, sağım makinesinin sesi, ineğin önüne yem konulması şeklinde olabilir. 2. Sağımçı sadece sağımla ilgilenmelidir. Sağımçıların elleri, lastik çizmeleri, sağım tulumları ve Sağım aletleri temiz olmalıdır. Sağımdan önce ellerinizi sabun ve suyla temizleyiniz. İneğin memesi ve meme başları, ılık su ile yıkanmalıdır. Yıkamadan sonra, temiz bir bez veya kağıt havlu ile kurulanmalıdır. Kağıt havlu pahalı olmasına rağmen çok sağlıklıdır. Memenin hastalanmasını önler. Hayvanınızın tımarını yapınız. Sağım yerini ve hayvanın yattığı yeri temiz tutunuz. Hayvanın yattığı yerde yeterli miktarda yataklık bulunmasını sağlayınız. Bu, hem hayvanın ve sütün gübreye kirlenmesini hem de meme hastalıklarını önler. Sağımıcının tırnakları kısa olmalıdır. Sağımın başında siyah zeminli bir kaba ilk birkaç damla sütü sağarak sütteki pıhtılaşma, renk bozuklukları gibi anormallikleri kontrol ediniz. Bu ön sağım sütünü temiz sütlere karıştırmayınız.

EL İLE SAĞIM TEKNİĞİ : Avuç içi sağım, en iyi elle sağım şeklidir. Avuç içi sağımda meme başı avuç içine alınıp, ba° parmak diğer parmakların üzerine gelecek şekilde kapatılır ve sıkılır. İlk defa sıkılıp süt akışı sağlanınca parmaklar açılır ve yeniden sıkılır. Sağım bu şekilde devam edilerek tamamlanır.

Sağım tamamlandıktan sonra, memeye yeniden masaj yapılarak sütbezleri tekrar uyarılır ve sağım yapılarak memedeki sütün tamamının alınması sağlanır. Böylece memede hastalık oluşumu önlenir.

El ile yapılan sağımdaki yanlışlar:

- Meme ucunun büyük kısmının avuç dışında kalması, sütün tamamen alınamamasına sebep olur. Meme ucu şişer ve meme zarar görür.
- Meme başı kesinlikle iki parmakla aşağıya doğru çekilmemelidir.
- Baş parmağın birinci boğumunun sırtı ile diğer parmaklar arasına meme başı sıkıştırılarak sağım yapılmamalıdır. Aksi takdirde meme başı zedelenir ve yara olur.
- Memede süt bırakılmamalıdır. Memede mikropların üreyerek hastalanmasına sebep olur.

Sağımdan sonra sütü süzülmesi gerekmektedir.

MAKİNE İLE SAĞIM TEKNİĞİ

Sağım başlamadan evvel her meme başından bir miktar kaba süt sağılarak süt kontrol edilmelidir. Eğer bozukluk var ise o meme başı tedavi edilmeli ve buradan çıkan süt normal süte karıştırılmamalıdır. Memeler kontrol edildikten 1 dakika sonra sağım makinesinin meme başlıkları memeye takılmalıdır. Eğer geç kalınırsa memede süt kalır ve meme hastalıkları ortaya çıkar. Sağım sonuna doğru memeye masaj yapılarak, sütün tamamının sağılması sağlanır. Masaj, meme sağlığı için önemli olup, yaklaşık yarım dakika yapılmalıdır.

MAKİNE İLE SÜT SAĞIMINDA DİKKAT EDİLMESİ GEREKENLER

Meme sağlığını düzenli olarak kontrol ediniz. Sağım sırasını düzenleyiniz. (Hayvandan hayvana meme hastalığı bulaşmaması için önce genç, sonra yaşlı, en son tedavi görmüş inekler sağılır).Her zaman ön sağım yapınız Memeleri dikkatle temizleyiniz. Sağım vakumunu kontrol ediniz. Memenin hazırlanmasından hemen sonra sağım başlıklarını yerleştirip hortumları ayarlayınız. Aşırı sağım yapmayınız. Meme ucunda süt kalmaması için, memeyi sürekli kontrol ediniz. Memeleri hemen dezenfektan dolu kaba daldırınız. Sağım ekipmanlarını hemen deterjanlı suda temizleyiniz. Her zaman temiz sağım aletleri kullanınız. Sütü hemen soğutarak, bakteri üremesine engel olunuz. Ekipmanlarınızın bakımını servisine düzenli olarak yaptırınız.(Özellikle aşınan lastik parçaları değiştiriniz.)

SÜTÜ DEPOLARKEN: Süt kaplarının ağzını kapalı tutunuz. Sabah sağdığınız süt ile akşam sütünü karıştırmayınız. Sağılan sütü gölge ve serin bir yerde tutun. Zira mikroplar sıcak yerlerde hızla çoğalır. Mümkünse sütü soğutun ve en kısa zamanda sütü toplama merkezine bir an önce ulaştırınız.

MİKROPLAR NEREDEN GELİR ?

Hayvandan:Hasta hayvandan, Hasta memeden,

1. Hayvanın kirli ve gübrelı memesinden,
2. Meme başlarından, bacaklarından,Sağım halindeki süte mikrop bulaşabilir.

Sağıcıdan:

1. Hasta sağıcının hapşırma ve öksürmesinden,
2. İltihaplı yaralarından.
3. Bulaşıcı hastalığınız varsa, sağım yapmayın. Sütü içen diğer insanlara hastalık bulaştırabilirsiniz.

Kirli sağım araçlarından:

1. Kirli sağım kovaşından
2. Kirli sağım aletlerinden
3. Kirli silme bezlerinden

Çevreden:

1. Kirli duvar ve yerlerden
2. Havadaki tozlardan
3. Kirli sudan